

《托拉·奥尔》·帕拉沙 TOLDOS · 玛玛尔 1

אלה תולדות יצחק וגו'

“这是以撒（יצחק）的后代”

亚伯拉罕（אברהם）从上方将 **ה'** 的 **אלקות** 引入下界；以撒则怀着敬畏和自我消融（**ביטול**, bittul），把受造世界提升至 **ה'** 面前。由下而上的提升没有限量，但只有当它由从上方引下的光“生出”时，才可能发生。

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父亲, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/toldos/1/

核心思想

亚伯拉罕（אברהם）从上方将 ה' 的 אלקות 引入下界；以撒则怀着敬畏和自我消融（ביטול, bittul），把受造世界提升至 ה' 面前。由下而上的提升没有限量，但只有当它由从上方引下的光“生出”时，才可能发生。

每一节依次为：希伯来文、译文，以及金线下方的简短解释。希伯来文中的小号数字是文末注释的编号。

玛玛尔概要

这篇 maamar 将“他的左手在我头下，他的右手拥抱我”解读为以撒与亚伯拉罕：以撒代表由下而上的提升，亚伯拉罕代表由上而下的引入。“你要爱”这一诫命说明了为何二者都不可或缺：默想 ה' (Havayah) 是独一的，会使灵魂向上奔腾（רצוא, ratzo）；但 ה' 意欲在下界建立居所（דירה בתחתונים, dirah betachtonim），因此爱必须回返向下（שוב, shov）。亚伯拉罕以款待旅客使他们认识 ה'；以撒挖井，显露出隐藏的水源，这水长流不息，非利士人无法使之止息；“名字”（שמות）一词的完整拼写带有字母 ו (vav)，暗示了这一点。从上而下的引入有其限度，而由下而上的提升无穷无尽，这正是以撒欢笑的源头：将“有”归于“无”。亚伯拉罕喜爱与自己相反的特质——以撒的敬畏，却无法把它引下，因为受造界承受不了如此的自我消融；雅各（יעקב）兼具二者，因而能够如此；在未来的时代，这一特质将向所有人显明。最后，经文中重复出现的名字——“以撒是亚伯拉罕的儿子；亚伯拉罕生了以撒”——教导我们，由下而上的提升是由上方的光所生，正如受孕的譬喻所示。

提纲

- 1 左与右：两个方向** ¶1
以撒代表由下而上，亚伯拉罕代表由上而下；爱之诫命表明，向上的渴望（רצוא）必须回返向下（שוב），因为 ה' 意欲在下界有居所。
- 2 款待与井** ¶2-3
亚伯拉罕将 אלקות 引入他人；以撒揭开隐藏之物。以撒的井水长流不息，由下而上的提升——使“有”归于“无”——没有限量，并带来欢笑与愉悦。
- 3 以撒的敬畏** ¶4-7
亚伯拉罕喜爱与自己相反的特质，即以撒的敬畏与自我消融，却无法将其引下；它只在捆绑以撒时于诸世界之上显现。雅各能够将其引下，而在未来的时代，它将在下界显明。
- 4 以撒由亚伯拉罕而生** ¶8-10
借着受孕的譬喻可知，由下而上的提升有赖于从上而来的光，并由这光加以提纯；亚伯拉罕代表智慧（חכמה, Chochmah）。

由下而上／由上而下 מַמַּטָּה לַמַּעֲלָה / מַלְמַעְלָה לַמַּטָּה

事奉的两个方向：受造者向上升至 ה', 以及 אלקות被引入世界。

奔腾与回返 רצוא ושוב

“奔腾与回返”：灵魂渴望向上升起并归入 ה', 继而返回，在下界事奉祂。

以撒的敬畏 פחד יצחק

以撒所具有的敬畏与自我消融；其强烈程度令受造界如今无法承受，将在未来的时代显明。

使“有”归于“无” ביטול היש לאין

这是创造的反向过程：人在 ה'面前使世界与自我中的“有”归于“无”，这正是以撒欢笑的源头。

下界中的居所 דירה בתחתונים

ה'创造世界的目的；因此，向上的渴望必须回返向下。

提升女性之水 העלאת מיין נוקבין

由下而起的激发（אתערותא דלתתא, isarusa dilesata），向上升至 ה'；在这里，它本身也是由上方的光所唤起的。

左与右：两个方向

1 אלה תולדות יצחק¹ וגוי'. כתיב שמאלו תחת לראשי² וימינו תחבקני. שמאלו הוא בחי' יצחק ממטה למעלה.

“这些是以撒（יצחק）的后代”，等等。经上写着：“他的左手在我头下，他的右手拥抱我。”“他的左手”是以撒这一层面，[即]由下而上。

本篇迈玛尔（מאמר, maamar）以本周妥拉段落开篇的经文起首，并立即将它与《雅歌》中有关左手和右手的一节经文联系起来。左手与以撒相联系；他的事奉方式是“由下而上”：受造者向 ה' 上升。

וימינו כו' הוא בחי' אברהם מלמעלה למטה.³ והנה מדת אברהם הוא הכנסת אורחים כו' ויצחק היה חופר בארות⁴ כו'.

“他的右手”，等等，是亚伯拉罕（אברהם）这一层面，由上而下。亚伯拉罕的属性是接待客旅，等等；以撒则挖掘水井，等等。

右手与亚伯拉罕相联系；他的事奉方式是“由上而下”：将 אלקות 带入世界。妥拉记载的他们两种行止——亚伯拉罕接待客旅、以撒挖掘水井——将说明这两个方向。

ולהבין זה הנה כתיב ואהבת. אשר לכאורה לא שייך בזה לשון צווי לאהוב⁵ כו'. אך הוא⁶ שבתחלה כתיב⁷ הוי' אחד^{8,9} כו'.

要明白这一点，经上写着：“你要爱。”乍看之下，命令一个人去爱这样的说法似乎并不适用，等等。但[解释]在于，首先经上写着：“הוי' (Havayah) 是一”，等等。

“你要爱”这节经文以命令的形式表达，但爱是一种感受，因此很难看出人如何能被命令去产生这种感受。答案从它前面的经文开始：宣告 הוי' (Havayah) 是一。

ובהתבוננות ענין אחד איך שאין ערוך אליו כלל כו'¹⁰ הוי' אלקינו ואלקי אבותינו¹¹ (שהוא בחי' צמצום) פי' שיתהווה בחי' אבותינו חו"ב [חכמה ובינה] כו'

通过思索“一”的含义，思索祂与任何事物都毫无可比之处，等等，[人便能明白]“הוי' (Havayah)，我们的 אלקינו (Elokeinu)，也是我们列祖 אלקי (Elokei)”（这就是收缩（צמצום, tzimtzum）这一层面）。这意味着，“我们的列祖”这一层面——智慧（חכמה, Chochmah）与理解（בינה, Binah）——应当由此产生，等等。

一个人思索“一”意味着什么—— ה' 超越一切，任何事物都无法与祂相比——也就会明白阿米达祷文首段祝福中的“我们的 אלקינו 和我们列祖 אלקי”这句话。“我们的 אלקינו (Elokeinu) 代表收缩，即 ה' 自我隐藏；“我们的列祖”则代表智慧与理解这两种最初的认知能力，它们只有在收缩之后才能产生。

אנת חכים כו' אשר אין ערוך כלל¹² לגבי מהותו ית' אנת הוא חד¹³ כו' לכן צריך קודם בחי' אלקינו שהוא בחי' צמצום

“祂是智慧的”，等等；这与祂的本质全然不可相比，愿祂受称颂，[因为]“祂是一”，等等。因此，首先必须有“我们的 אלקינו”这一层面，也就是收缩这一层面，

所引的话出自《Tikkunei Zohar》（תיקוני זוהר）中的以利亚祷文：“祂有智慧，却不是凭一种可知的智慧；祂是一，却不是数目之中。”即使神圣的智慧也与 ה' 的本质全然不可相比，因此在智慧得以存在之前，必须先有收缩，也就是“我们的 אלקינו”这一层面。

ואח"כ ואלקי בחי' וא"ו המשכה שיתהווה בחי' אבותינו ובהתבונן כ"ז [כל זה] בוודאי כל איש ישראל יהיה חפצו ורצונו תמיד ליכלל בה' אחד ולא שירד למטה במקום חשך.

之后才是“和 אלקי的”——“和”（ו, vav）这一层面，即向下延展，使“我们的列祖”这一层面得以产生。人若思索这一切，每个犹太人必定会始终渴望并愿意融入独一的 ה'，而不愿下降到下方、进入黑暗之地。

只有在收缩之后，才有字母vav（ו），即“和 אלקי的”（ואלקי）中的“和”；vav写作一条向下的直线，因此象征向下延展，使“我们的列祖”——智慧与理解——得以产生。犹太人若领会到，下界的一切不过是独一者经过收缩而显现的一道光，就自然会渴望重新融入祂，而不愿停留在这个下界的黑暗中。

אמנם זהו בחי' רצוא אבל צ"ל אח"כ בחי' שוב¹⁴ כדכתיב כיתרון האור מן החשך¹⁵ ורצונו ית' להיות לו דווקא דירה בתחתונים ולכן הצווי ואהבת הוא הפי' בהיפוך מלמעלה למטה.^{16, 17}

然而，这只是上冲（רצוא, ratzo；奔向 ה'）这一层面；之后还必须有回返（שוב, shov）这一层面，正如经上所写：“光由黑暗而出，便显出其优越。”祂的意愿，愿祂受称颂，正是要在下界中有一个居所（דירה בתחתונים, dirah betachtonim）。因此，“你要爱”这一命令的意思恰恰相反：由上而下。

渴望上升并融入 ה'，称为上冲（ratzo）；随后必须有回返（shov），回到下界的生活与事奉中，因为 ה' 恰恰希望在最低的层面有一个居所，而且从黑暗中显出的光具有额外的优越性。因此，“你要爱”这一命令并不是要求人向上升，而是恰恰相反：将对 ה' 的爱由上而下引入世界。这也回答了为什么爱可以成为一项命令。

第2节 · 12-3

款待与井

2 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] שיהא שם שמים¹⁸ מתאהב ע"י. פי' להמשיך גילוי אור אלקותו מלמעלה למטה. וזהו מעשה אברהם¹⁹ הכנסת אורחים שנתן לערביים לאכול

正如我们的圣贤 ז"ל 所说：“使天之名因你而受人爱戴。”这意思是：从上向下引下祂 אלקות 之光的显现。这就是亚伯拉罕（אברהם）的作为——接待客旅：他给阿拉伯人食物吃，

圣贤教导人应当通过自己的行为使天之名受人爱戴；这里将其解读为把 אלקות 引向下界。亚伯拉罕通过接待客旅做到这一点：他给路过、来到他帐篷的阿拉伯人食物吃。

ואח"כ אמר להם דעו למי מברכים²⁰ כו' בכדי להיות גילוי אלקות למטה שגם הערביים יכירו גדולתו כו' כ"ז [כל זה] הוא בחי' אברהם המשכה מלמעלה למטה.²¹

后来他对他们说：“你们要知道自己是在祝福谁”，等等；这样，אלקות便会在下界显现，使得连阿拉伯人也认出祂的伟大，等等。这一切都是亚伯拉罕的层面：从上向下引下。

他们吃过饭并想要祝福他之后，亚伯拉罕告诉他们，要知道他们真正祝福的是谁——那位供养他们的 ה'。这样一来，甚至远离 ה' 的人也开始认识祂；这正是亚伯拉罕所体现的由上而下的流动。

ויצחק הי' [היה] חופר בארות שהוא בחי' גילוי ממטה למעלה²² מהעלם לגילוי כמשל הבור אשר המים שם בהעלם וע"י החפירה נגלו המים כו'.

以撒（יצחק）常常挖井；这属于由下向上的显现，是从隐藏到显露，正如井的譬喻：水在那里，只是处于隐藏之中；经过挖掘，水便显露出来，等等。

以撒的井显示了相反的方向。水本来就在地下，只是被隐藏起来；挖掘除去了遮盖它的东西。同样，以撒的事奉揭开下界中原已隐藏的 אלקות，使其向上显露出来。

3 והנה הגם שאברהם היה ג"כ חופר בארות אבל כתיב ויסתמום פלשתים כו' ויצחק חפר אותן וקרא להם

שמות כשמת אשר קרא להן אביו²³ הראשון מלא והשני חסר לפי

如今，虽然亚伯拉罕（אברהם）也挖过井，但经上写道：“非利士人把它们堵塞了”，等等；以撒（יצחק）又挖了这些井，“并给它们起名（שמות），如同他父亲给它们起的名（שמת）。”前一个写作全字，后一个写作缺字，因为……

亚伯拉罕先挖了井，但非利士人把井堵塞了；以撒重新挖开井，并给它们起了与父亲所起相同的名字。经文中第一个“名字”写有字母 ו (vav)，第二个则没有；本篇 maamar 接下来解释其中的原因。

שע"י חפירה דיצחק לא נפסק עוד נביעתם²⁴ ונמשכים ונובעים הששה מדות שהן בחי' וי"ו ע"כ הוא שמות מלא בוי"ו.²⁵

以撒挖井之后，井水的涌流便不再中断；六种情感属性（מדות, middos）——属于 ו (vav) 这一层面——不断流出、涌流。因此，“名字”（שמות）写作全字，带有 ו。

字母 ו (vav) 代表六种情感属性 (middos)，因为它的数值是六。以撒挖井之后，井水的涌流不再中断，情感也就持续流动；因此，他的“名字”写作全字，带有 ו。

אבל שמת דאברהם חסר וי"ו לפי שסתמום פלשתים ויש לחיצונים יניקה מהם.²⁶ לכן ע"י חפירה דיצחק הוא שמות בוי"ו (ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] ע"פ ששת ימים תאכל מצות^{27, 28} כו' מלא וי"ו) ולע"ל [ולעתיד לבוא] כתיב

然而，亚伯拉罕的“名字”（שמת）缺少 ו，因为非利士人把井堵塞了，外在势力便从中汲取滋养。因此，经由以撒挖井，“名字”（שמות）便带有 ו。（另可参看关于经文“你要吃六日无酵饼（מצות，matzos）”等的解释：其中“无酵饼”写作全字，带有 ו。）而关于未来的时代，经上写道：

亚伯拉罕的井可能被堵塞，这意味着与神圣相对的势力能够从中汲取滋养，因此他的“名字”缺少 ו。这里提到另一篇 maamar 对“无酵饼”一词为何写作全字的相似解释，随后转而谈到未来。

כי אתה אבינו²⁹ שעיקר הצחוק והשמחה יהיה מבחי' יצחק שהוא ממטה למעלה אשר בחי' זו אין קץ ותכלית כו'

“因为你是我们的父亲”：[意思是]欢笑与喜乐的精髓将来自以撒这一层面；这层面是由下而上的，且没有终极或界限，等等。

在以赛亚书中，百姓对 ה' 说：“因为你是我们的父亲，亚伯拉罕不认识我们。”《Gemara》(Shabbos 89b) 将“因为你是我们的父亲”解作未来时代对以撒所说的话。那时，最大的喜乐与欢笑将来自以撒的方式，也就是由下而上的上升；这一上升没有界限。

משא"כ (אברהם) בבחי' ממעלה למטה יש לה גבול המשכה למטה ולכן באברהם כתיב ב"פ [ב' פעמים] אברהם אברהם³⁰ ה' הוא המשכה שיתהווה בחי' חו"ב [חכמה ובינה] דאצי' ואלקי אבותינו כנ"ל.

与之相反，亚伯拉罕由上而下的层面，其向下的流注有其界限。因此，关于亚伯拉罕，经上两次写道：“亚伯拉罕，亚伯拉罕”：第一个“亚伯拉罕”指的是使流溢界（אצילות, Atzilus）的智慧（חכמה, Chochmah）与理解（בינה, Binah）这一层面得以形成的流注，也就是“我们列祖的 ה'”，如上所述；

由上而下的流注总有界限，因为它必须符合接受者的承受能力。以撒受缚时两次出现的“亚伯拉罕，亚伯拉罕”，暗示了这种下降的两个阶段：第一个阶段使流溢界的智慧与理解得以形成，也就是上文所解释的“我们列祖的 ה'”。

והמשכה ב' בבי"ע. משא"כ יצחק בחי' מלמטה למעלה בחי' אין קץ ותכלית והכל ירוממוך סלה.

第二次流注则进入创造界（בריאה, Beriah）、形成界（יצירה, Yetzirah）和行动界（עשיה, Asiyah）。与之相反，以撒属于由下而上的层面，这一层面没有终极或界限：“众生都要尊崇你，塞拉。”

第二个阶段延展至三个较低的世界：创造界、形成界和行动界。相比之下，以撒的上升没有终点，正如祷文所说：“众生都要尊崇你，塞拉。”

ומזה נתהווה עיקר הצחוק כי גמירי משמיא מיהב יהבי³¹ משקל לא שקלי כו' מיהב הוא בחי' השתלשלות מאין ליש כו'.

由此便产生了欢笑的精髓，因为我们相传：“天上赐予，却不取回”，等等。“赐予”属于逐级下降的世界链条（השתלשלות, hishtalshelus）这一层面，是从无到有，等等。

以撒的名字意为“他将欢笑”。《Gemara》说，天上赐予，却不取回：ה'的赐予就是逐级下降的世界链条，使某物从无而有。

אבל עבודת האדם הוא ההיפוך והוא להיות בטול היש לאין והוא בחי' יצחק צחוק ותענוג³² גדול כו':

然而，人的事奉恰恰相反：要使“有”归于“无”，达到自我消融（ביטול, bittul）。这正是以撒的层面：欢笑与极大的愉悦（תענוג, taanug），等等。

人的任务正好相反：使世界与自我的“有”归于“无”，也就是在 ה'面前自我消融。这种逆转正是以撒的欢笑与极大愉悦的源头。

第3节 · 14-7

以撒的敬畏

4 והנה כתיב באברהם קח נא את בנך³³ כו' אשר אהבת את יצחק כו'. כי ידוע הטבע לאהוב ההיפוך³⁴

现在，经上记载关于亚伯拉罕（אברהם）的话：“请带上你的儿子”，等等，“你所爱的以撒（יצחק）”，等等。因为众所周知，人自然会爱与自己相反的一方，

献以撒之时的经文称以撒为“你所爱的”儿子。这篇讲章（מאמר, maamar）以一条自然规律来解释这种爱：人会爱与自己相反的一方。

כדכתיב מים קרים על נפש עיפה.³⁵ וכמו"כ [וכמו כן] להיפוך מי שקר לו מאד רוצה למים חמים.

正如经上所说：“冷水之于疲惫的心灵。”同样，反过来说，极其寒冷的人想要热水。

《箴言》中的这句话表明，疲惫而燥热的人渴望冷水；同样，极其寒冷的人想要热水。相反者彼此吸引。

5 ולכן אברהם שמדתו המשכה מלמעלה למטה אוהב ג"כ ההיפוך בחי' יצחק מלמטה למעלה. היינו

שבחי' יצחק הוא פחד יצחק³⁶ שהוא בחי' יראה ובטול

因此，亚伯拉罕（אברהם）的属性是从上向下引下，他也喜爱相反的层面，即以撒（יצחק）由下而上的层面。也就是说，以撒的层面就是“以撒之敬畏”，这是一种敬畏与自我消融（ביטול, bittul）的层面。

亚伯拉罕全然是引下的一方，却喜爱以撒那相反的上升方式。以撒的特质称为“以撒之敬畏”：敬畏以及在 ה'面前的自我消融。

ולכן זה א"א שימשיך אברהם למטה בחי' פחד יצחק הנ"ל שבחינת בטול כזה א"א לנבראים לקבל

因此，亚伯拉罕不可能把上述“以撒之敬畏”的层面引到下方来，因为受造者无法领受如此程度的自我消融。

这就是亚伯拉罕无法把以撒的层面带到世界中的原因：受造者无法承受如此彻底的自我消融；否则，他们就会不再作为彼此独立的存在而存在。

כי גם למעלה אמרו הושיט הקב"ה אצבעו³⁷ הקטנה ביניהם ושרפן ע"י גילוי רב ומכ"ש [ומכל שכן] למטה בנבראים.

因为即使在上界，[贤者]也说：“קב"ה (Kudsha Brich Hu，意为「圣者，愿祂受颂赞」) 在他们中间伸出小指，将他们烧尽。”这是由于显现极其强烈；更何况在下方的受造者。

Gemara (גמרא) 讲述，ה'向一群天使伸出小指，将他们烧尽；显现太强烈，他们无法承受。若连天使都无法承受，下方的受造者就更不用说了。

6 ולכן כתיב ויעקוד אותו על המזבח³⁸ ממעל לעצים למעלה מבחינת עה"ח [עץ החיים] ועה"ד [ועץ הדעת] שם ויכל להתגלות בחי' פחד יצחק³⁹ הנ"ל.

因此，经文写道：“他把他绑在祭坛上，置于木材（עצים，etzim）之上”：也就是在生命树与知识树的层面之上。在那里，上文所说的以撒（יצחק）之敬畏这一层面，才能显露出来。

在捆绑以撒时，他被放在“木材之上”；“木材”一词 עצים 也有“树木”之意。因此，他处于生命树与知识树之上，也就是超越诸世界的层面；只有在那里，以撒之敬畏才能显露出来。

אמנם ביעקב כתיב ופחד יצחק היה לי. כי יעקב היה בחור שבאבות^{40, 41, 42} בחי' התכללות מברית מן הקצה^{43, 44} כו'.

然而，关于雅各（יעקב），经文写道：“以撒的敬畏与我同在。”因为雅各是先祖中最卓越者，属于包摄的层面，是“贯通一端至[另一端]的横木”，等等。

然而，雅各说：“以撒的敬畏与我同在。”雅各是先祖中最卓越者，因为他包摄了亚伯拉罕（אברהם）与以撒，如同会幕中的中间横木，从一端贯通到另一端。

ולכן אמר אלקי אבי אברהם ופחד יצחק היה לי שהי' [שהיה] לו שני הבחינות בחי' אברהם כנ"ל. וגם פחד יצחק היה יכול להמשיך למטה ג"כ.

因此他说：“我父亲亚伯拉罕的 אלקי，以及以撒的敬畏与我同在。”因为他兼具这两个层面：亚伯拉罕的层面，如[上文所述]；而且他也能够把以撒的敬畏向下引到下方。

因为雅各兼具这两个层面，他甚至能够把以撒的敬畏引到下方；单凭亚伯拉罕则无法做到这一点。

7 והנה לע"ל [לעתיד לבוא] כתיב כי אתה אבינו⁴⁵ פי' כי עתה א"א שבחי' פחד יצחק יהי' [יהיה] בבחי' אבינו שהיא המשכה למטה וכנ"ל.

现在，关于未来时代，经文写道：“因为你（אתה）是我们的父亲。”其意是：因为如今（עתה），以撒（יצחק）的敬畏这一层面不可能达到“我们的父亲”这一层面；后者意味着向下流注，正如上文所述。

本文将“因为你（אתה）是我们的父亲”读作仿佛在说“因为如今（עתה）”：如今，以撒的敬畏不可能成为“我们的父亲”——这一层面会向我们流注下来，因为受造界无法承受它，正如上文所述。

אבל לע"ל [לעתיד לבוא] כשיהיה בלע המות לנצח⁴⁶ ואת רוח הטומאה אעביר⁴⁷ כו' אז יתגלה בחי' פחד יצחק למטה שיהי' [שיהיה] הוא בחי' אבינו

但在未来时代，当“他必永远吞灭死亡”，并且“我必除去污秽之灵”等等，那时，以撒的敬畏这一层面将在下界显现，从而成为“我们的父亲”这一层面，

在未来时代，当死亡被吞灭、污秽之灵被除去时，障碍便会消失，以撒的敬畏层面将在下界显现，并成为“我们的父亲”。

כדכתיב לבא בנקרת הצורים⁴⁸ ובסעיפי הסלעים מפני פחד ה' שיתגלה בחי' פחד ובטול למטה וראו כל בשר.⁴⁹

正如经文所写：“躲进岩石的洞穴和山崖的裂隙，因惧怕 הוי' (Havayah)”：也就是说，敬畏与自我消融（ביטול, bittul）这一层面将在下界显现，“凡有血肉者都要看见。”

以赛亚预言，在 ה'兴起之日，人们将因惧怕 Havayah 而逃进岩石的洞穴。本文将这里的“惧怕”解作以撒的敬畏与自我消融；届时，它们将在这个世界公开显现，使“凡有血肉者都要看见”。

第4节 · 18-10

以撒由亚伯拉罕而生

8 וזהו אלה תולדות יצחק בן אברהם. אברהם הוליד את יצחק.⁵⁰ ב"פ [ב' פעמים] אברהם וב"פ [וב' פעמים] יצחק. כנודע ממשל גשמי שהזכר יוכל להזריע בלא נקבה משא"כ הנוקבא כו'.

这就是[其含义]：“这些是以撒（יצחק）的后代：他是亚伯拉罕（אברהם）的儿子；亚伯拉罕生了以撒”：亚伯拉罕出现两次，以撒也出现两次。正如人们从一个物质层面的比喻中所知，男性可以不借助女性而排出种子，女性却不能如此，等等。

经文开头两次提到亚伯拉罕，两次提到以撒。本文用肉身生育的比喻来解释这一点：男性可以排出种子而不需要女性，但女性不能独自开始这一过程。

והגם שאמרו אשה מזרעת תחלה⁵¹ כו' היינו ג"כ ע"י התעוררות הזכר תוכל הנקבא להזריע תחלה כו'.

虽然[贤者们]说：“女人先排出种子”，等等，但这也就是说，借着男性的激发，女性才可以先排出种子，等等。

贤者们说，女人先排出种子时，孩子便是男孩；即便如此，这仍只有借着男性的激发才会发生。这个比喻为以下观点作铺垫：由下而上的提升（以撒）有赖于由上而来的激发（亚伯拉罕）。

9 וגם אח"כ עיקר ההולדה מטפת הזכר שממנו הלובן והוא המברר הולד להיות הפסולת יוצא לחוץ. ומהבירור נעשה הולד כו'.

而且此后，孕育的主要部分也来自男方的精滴，由此产生白色[物质]；正是它澄清胎儿，使废物排出体外。经由这种澄清，胎儿便形成，等等。

继续这个比喻：孩子的形成主要来自男方的精滴，它是“白色”的来源；它进行澄清和分拣，使废物排出，孩子由此形成。

כמו"כ [כמו כן] למעלה שיתהווה בחי' יצחק ממטלמ"ע [ממטה למעלה] שבאמת אין ערוך אליו כלל הוא בא ע"י בן אברהם פי' ע"י ההארה הבאה מלמעלה למטה שיתהווה בכ"א [בכל אחד / בכל אחת] בחי' יצחק העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] ממטה למעלה.

同样，在上方也是如此：以撒（יצחק）这一层面（בחינה, bechinah）从下而上得以形成——这在事实上与祂完全不可比拟——乃是借着“亚伯拉罕（אברהם）之子”而实现的。意思是，借着从上而下降临的光明，使每个人里面都形成以撒这一层面，即从下而上的阴性之水（מ"ן, mayin nukvin）之提升。

同样，在上方也是如此：以撒从下而上的提升，与 ה' 完全不可比拟，单靠自身也绝不能达到祂。这是借着“亚伯拉罕之子”实现的：从上方下降的光明唤起每个人里面的提升，这种提升称为阴性之水（מ"ן）的提升。

10 וזהו תולדות יצחק הוא בן אברהם כו'. ואח"כ אברהם הוליד את יצחק.⁵² פי' שיהי' [שיהיה] בחי' יצחק בבחי' הולדה

这就是[其含义]：“以撒（יצחק）的后代”乃是“亚伯拉罕（אברהם）之子”等语。随后又说：“亚伯拉罕生了以撒”，意思是，以撒这一层面应当处于诞生的层面，

这说明，经文为何称以撒为“亚伯拉罕之子”，随后又重复说“亚伯拉罕生了以撒”：以撒的提升必须“诞生”，也就是被带入实际存在之中。

כי באמת אין ערוך נברא לבורא ושיהי' [ושיהיה] ההעלאה בחי' בטול לאלקות בתכלית א"א כ"א ע"י אברהם שהוא בחי' אב"ר מ"ה [שם מ"ה] בחכמה אתברירו

因为实际上，受造物与造物主毫无可比性；要使提升达到对**אלקות**的彻底自我消融（ביטול, bittul）这一层面，唯有通过亚伯拉罕——他属于“**מ"ה**之肢体”（**אבר מ"ה**, ever Mah）这一层面——“借智慧（**חכמה**, Chochmah）而得以精炼”——

受造物与造物主毫无可比性，因此，唯有通过亚伯拉罕，才能达到对 **ה'** 的彻底自我消融。他名字中的字母构成 **מ"ה**，即“**מה**之肢体”；**מ"ה** (Mah, 45) 是以字母 **א** 拼写的 **הוי** (Havayah) 的数值；此名与智慧相连，而借着智慧，万物得以精炼。

שהוא המברר להוליד בחי' יצחק להיות נתפס בחי' גילוי אלקות והפסולת יוצא לחוץ ע"י טפת זכר שממנו יוצא לובן העליון כנ"ל בחי' אברהם כו' וד"ל [ודי למבין]:

也就是由它来精炼，使以撒这一层面得以产生，从而使人能够把握**אלקות**的显露这一层面；而废物则借由男性之滴排出，上方的白从这滴中流出，正如[上文所述]：亚伯拉罕这一层面等等。懂者自可领会。

亚伯拉罕的智慧加以精炼，使以撒的提升得以产生，从而使人能够把握**אלקות**的显露，同时废物也被排出，正如男性之滴的比喻。maamar结尾指出，懂者自可领会此义。

在阿沃达中

默想 **ה'** 的独一无二，应当激起向上升至祂那里的渴望；但犹太人随后必须返回，把**אלקות**带入世界，如同亚伯拉罕以慈爱所行的那样。人自身的功课，则是使自我与世界中的“有”在 **ה'** 面前归于“无”，由此生出真正的喜乐。

讨论问题

1. 为何向上的**רצוא**渴望之后必须有**שוב**？这又如何回答爱为何能够成为一项诫命？
2. 亚伯拉罕的款待与以撒的井，各自教导我们**אלקות**如何显明？
3. 为何从上而下的引入有限，而由下而上的提升却没有限量？
4. 为何雅各能够、亚伯拉罕却不能将以撒的敬畏引入下界？
5. 由下而上的提升在何种意义上是“由亚伯拉罕所生”的？

注释

第1段

1 אלה תולדות יצחק

注释指出，中间派雷贝（אדמו"ר האמצעי）所录的本篇迈玛尔刊载于该处，并将它定年为5569年（1808-09）。这是同一篇讲论的另一份记录。

KEHOT 注释

הנחת כ"ק אדמו"ר האמצעי בסה"מ תקס"ח ח"א ע' תקטז בהתחלה "שמאלו תחת לראשי". (והוא משנת תקס"ט). ובבוכ 1118 קנח, א מציין "שבת תנאים עם הרב משעורנובל (חורף תקס"ט)". ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. המאמר עם הגהות וקיצורים באוה"ת בראשית כרך ד תתד, ב. תתיג, א. תתיח, ב. קיצורים להנחת אדה"א בסה"מ תקס"ח ע' תקטז. ראה גם ד"ה אלה תולדות תרמ"א דשם מבאר עבודת א"א מלמעלמ"ט, ועבודת יצחק מלמטה למעלה. פלה הרמון בראשית עו, א. חלק מהמאמר מובא באוה"ת פ' ואתחנן כרך ו ע' ב'רסג עם הגהות. המאמר נזכר בלקו"ת שלח ג, ד. פינחס עח, א. ראה כז, ד. ר"ה סג, א. וזאת הברכה צו, ג.

2 שמאלו תחת לראשי

在《雅歌》中，良人（按贤者的解释，指犹太民族）谈到她所爱的人：他的左手在她头下，右手拥抱她。阿尔特·雷贝（אדמו"ר הוקר）将左手解作以撒，将右手解作亚伯拉罕。

Song of Songs 2:6 שיר השירים ב:ו

שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני:

Let his left hand be under my head, And his right hand embrace me.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

שה"ש ב, ו.

3 יצחק ממטה למעלה . . אברהם מלמעלה למטה

《Torah Chaim》在该妥拉段落的讲论开篇，也以同样主题起首：以撒由下而上，亚伯拉罕由上而下；其阐述详尽得多。

KEHOT 注释

ראה תו"ח ריש פרשתנו. אוה"ת כרך ד תתד, ב ואילך. ד"ה ואלה תולדות תרע"ח ע' עג. ד"ה אריב"ל חצרות פ"ז (סה"מ קונטרסים ח"ב). לקו"ש חט"ו ע' 194.

4 מדת אברהם הוא הכנסת אורחים כו' ויצחק היה חופר בארות

《Or HaTorah》在此补充了水井的意象：隐藏的水经由挖掘而显露出来；本篇迈玛尔下文也使用了这一意象。

KEHOT 注释

באוה"ת תתח, א: שהוא בחי' גילוי ממטה למעלה מהעלם לגילוי, כמשל הבור אשר המים שם בהעלם וע"י החפירה נגלו המים, ע"ש וכו"ל לקמן יז, ג. בפלת הרמון מבאר שעיקר עבודת אברהם אבינו וכוונתו בהמשכת והתגלות אלקות למטה הי' ע"י הכנסת אורחים, ועבודת יצחק בחפירת בארות שאף מן הסתם גם הוא הכניס אורחים, ע"ש.

5 לא שייך בזה לשון צווי לאהוב

《Or HaTorah》请读者参阅《Torah Ohr》（תורה אור）和《Likutei Torah》，并补充说，另一处给出的答案是：灵魂

被称为 ה'儿女，因此天然具有爱，如同儿子爱父亲一般。

KEHOT 注释

באוה"ת תתיג, א מציין לעיין בתו"א פו, ג. ובאוה"ת ואתחנן כרך ו ע' א'רסג מוסיף גם ללקו"ת ד"ה שמע ישראל: "ובמ"א נת' שזהו ע"י כי חביבין הנשמות שנקראים בנים למקום, וא"כ יש אהבה טבעית כאהבת הבן אל האב".

6 אך הוא

Devarim版与我们的文本一致，作“但就是如此”；Toldos版则作“但事情是这样”（“אך הענין הוא”）。

KEHOT 注释

כ"ה גם באוה"ת דברים כרך ו ע' ב'רסג שנדפס מגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר הצ"צ, אבל באוה"ת תולדות תתיג, א ובהגהות הרה"ח ר' אשר: אך הענין הוא.

7 שבתחלה כתיב ה' אחד

《Or HaTorah》建议正文应作“首先经上写着：ה'我们的 ה'，并追问为何 ה'出现两次，以及“我们的 ה'”是什么意思。

KEHOT 注释

באוה"ת ואתחנן שם: "נ' שצ"ל שבתחילה כתיב ה' אלקינו ה' אחד, וצ"ל מה ענין כפל שמות הוי' וענין אלקינו)".

8 ואהבת . . הוי' אחד

这是一条诫命，要求人以全部的心、灵魂和力量去爱 ה'；本篇maamar提出，爱怎能成为命令？

Deuteronomy 6:5 דברים ו:ה

ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאריך:

And thou shalt love the L-RD thy G-d with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

דברים ו, ה. ד.

9 הוי' אחד

示玛（Havayah）是独一的；默想这一独一性，便会引发爱。

Deuteronomy 6:4 דברים ו:ד

שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד:

HEAR, O ISRAEL: THE L-RD OUR GOD, THE L-RD IS ONE.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

10 ובהתבוננות ענין אחד איך שאין ערוך אליו כלל כו'

《Or HaTorah》注释说，“一”是指“你是一，却不是为数目之中”。

KEHOT 注释

באוה"ת ואתחנן שם "ר"ל פ' אחד ע"ד אנת חד ולא בחושבן, וכן פ' בלקו"ת פ' ואתחנן בד"ה ענין ק"ש אחד ואהבת".

11 הו'י אלקינו ואלקי אבותינו

《Or HaTorah》在此之前写道：“在阿米达祷文的列祖祝福中，我们说”，指出这句话出自祷文。

KEHOT 注释

בארה"ת ואתחנן שם מקדים לזה "והנה בברכת אבות בשמו"ע אומרים". בד"ה ואלה תולדות תשי"ח הקשה הרי אלקינו הוא אלקי כל ישראל, וא"כ הרי מצד סדר הדורות הול"ל תחלה אלקי אבותינו ואח"כ אלקינו. ומפרש אלקינו הו"ע הצמצום, דע"י הצמצום נמשך אח"כ ע"י הוא"ו דאלקי יהיה בחי' אבותינו התהוות המוחין, ואומר על זה אלקינו אלקה שלנו, והיינו דזה שנעשה הצמצום בשביל המשכת החכמה הנה הגורם את הצמצום הם ישראל דבשביל ישראל נעשה כל ענין הצמצום והמשכה, ע"ש בארוכה.

12 אין ערוך כלל

同一注释：“毫无可比之处”是指“称是一，却不是数目之中”。

KEHOT 注释

בארה"ת ואתחנן שם נוסף: "ר"ל פי' אחד ע"ד אנת הוא חד ולא בחושבן, וכן פי' בלק"ת פי' ואתחנן בד"ה ענין ק"ש אחד ואהבת".

13 אנת חכים . . אנת הוא חד

以利亚（אליהו）的祷文《Patach Eliyahu》（פתח אליהו，意为“以利亚开启”）说，^ה有智慧，却不是凭借可知的智慧；祂是一，却不是数目意义上的一个。这表明，即使智慧（חכמה, Chochmah）也无法与祂的本质相提并论。

Tikkunei Zohar, Patach Eliyahu · 17a:9–11ו'י

א:ט-י

פתח אליהו ואמר רבון עלמין דאנת הוא חד ולא בחשבון. אנת הוא עלאה על כל עלאין סתימא על כל סתימין. לית מחשבה תפיסא בך כלל. אנת הוא דאפיקת עשר תקונין. וקרינן לון עשר ספירן. לאנהגא בהון עלמין סתימין דלא אתגליין. ועלמין דאתגליין. ובהון אתכסיות (ג"א אתכסיות) מבני נשא.

Constantinople, 1740 (CC-BY-NC)

KEHOT 注释

ת"ז בהקדמה (פתח אליהו).

14 בחי' רצוא אבל צ"ל אח"כ בחי' שוב

战车中的活物“奔行而返回”（רצוא ושוב, ratzo vashov）；哈西迪思想（חסידות, Chassidus）用这个说法，指灵魂向上渴慕，以及返回下界服务。

יחזקאל א'י"ד 1:14 Ezekiel

והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק:

And the living creatures ran and returned as the appearance of a flash of lightning.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

15 כיתרון האור מן החשך

《Koheles》（קהלת）中的所罗门王（שלמה）说，智慧胜过愚昧，正如光胜过黑暗。将这句话解作“从黑暗中显出的光更为优越”：向下回返、进入黑暗世界，反而会带来更大的光，因此，^ה所愿的正是回返（שוב, shov）。

קהלת ב'י"ג 2:13 Ecclesiastes

וְרָאִיתִי אֲנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לְחֻכְמָה מִן־הַסְּכָלוּת כִּי־תֵרוֹן הָאֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ:

Then I saw that wisdom excelleth folly, as far as light excelleth darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

קהלת ב, יג. וראה בארה"ת תולדות כרך ד תתז, ב שמביא הפסוק כי עין בעין.

16 Kehot 的注释为这些文字指向 Genesis 25:20.

בראשית כ"ה:20 Genesis 25:20

וְיָהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בָּקָחְתָּ אֶת־רֵבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי מִפְּדַן אֶרֶם אָחוֹת לָבָן הָאֲרָמִי לִוְיָאָה:

And Isaac was forty years old when he took Rebekah, the daughter of Bethuel the Aramean, of Paddan-aram, the sister of Laban the Aramean, to be his wife.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

17 妥拉段落的开篇经文是：“这是以撒（יצחק）的后代；以撒是亚伯拉罕（אברהם）之子；亚伯拉罕生了以撒。”其中名字的重复，本篇maamar在结尾处作了解释。

בראשית כ"ה:19ו'י Genesis 25:19ו'י

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אֲבִירָהם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק:

And these are the generations of Isaac, Abraham's son: Abraham begot Isaac.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 2 段

18 שיהא שום שמים

《Gemara》（גמרא）教导说，人应当如此行事，使天之名籍着他而为人所爱；这里所指的是将^ה的显现引降下来。

יומא פ"ו א'י"ב 86a:12 Yoma

אבני אִמֶּר, כְּדִתְנִיא: "וְאֶהְבֶּת אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ", שְׂיֵהָא שֵׁם שְׁמִים מִתְאֵהָב עַל יָדָּהּ. שְׂיֵהָא קוּרָא וְשׁוּגָה וּמִשְׁמֵשׁ תְּלִמִידֵי חֻכְמִים, וְיֵהָא מִשְׁאוּ וּמִתְנֻ בְּנִחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, מָה הַבְּרִיּוֹת אוֹמְרוֹת עָלָיו — אֲשֶׁרִי אָבִיו שְׁלָמְדוֹ תוֹרָה, אֲשֶׁרִי רַבּוֹ שְׁלָמְדוֹ תוֹרָה. אוּי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת שְׁלָא לָמְדוּ תוֹרָה, פְּלוּגֵי שְׁלָמְדוֹ תוֹרָה — רָאוּ כְּמָה נְאִים דָּרְכִיו, כְּמָה מִתּוֹקְנִים מַעֲשָׂיו. עָלָיו הִתְנוּב אוֹמְרִי: "וְיֵאמָר לִי עַבְדִּי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 注释

יומא פו, א. ע"י לקמן פב, ב.

19 מעשה אברהם . . אמר להו דעו

《Gemara》讲述，亚伯拉罕（אברהם）的宾客用餐后，如何被引导去称颂赐给他们食物的世界之^ה。

סוטה י' 10a Sotah

KEHOT 注释

סוטה י', א. ב"ר פ' מ"ט. נתבאר בארוכה בד"ה ויטע אשל תשי"א ע' 13 ואילך.

20 אמר להם דעו למי מברכים

Kehot注释在引用《Gemara》的同时，也引用了关于亚伯拉罕款待宾客的米德拉什。

בראשית רבה מ"ט:ד' 49:4 Bereshit Rabbah

... ר' עזריה בשם ר"י מתחלה צדק לבסוף משפט הא כיצד אברהם היה מקבל את העוברים ואת השבים משהיו אוכלים ושותים אמר להם ברכו אמרו ליה מה נאמר א"ל אמרו ברוך אל עולם שאכלנו משלו אם מקבל

עליו וברוך הוה אכיל ושתי ואזיל ואי לא הוה מקבל עליה וברוך הוה א"ל הב מה דעלך ואמר מה אית לך עלי הוה א"ל חד קסיט דחמר בעשרה פולרין וחד ליטרא דקופר ב' פולרין וחד עיגול דריפתא ב' פולרין מאן יהיב לך חמרא במדברא מאן יהיב לך קופר במדברא מאן יהיב לך עיגולא ...

“For I love him, so that he will command his children and his household after him, that they observe the way of the L-rd, to perform righteousness and justice, so that the L-rd will bring upon Abraham what He spoke concerning him” (Genesis 18:19). “For I love him, so that he will command [his children...to perform righteousness and justice]” – Rabbi Yudan in the name of Rabbi Alexandri: This refers to providing the first meal to mourners after a burial. The Rabbis say: It refers to visiting the ill. Rabbi ...

Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

21 בחי' אברהם המשכה מלמעלה למטה

一篇论述亚伯拉罕的事奉是从上向下引下的讲话。

KEHOT 注释

ראה לקו"ש חט"ו ע' 119.

22 ויצחק . . ממטה למעלה

关于以撒由下向上事奉的平行论述。

KEHOT 注释

ראה יהל אור ע' קיא.

第 3 段

23 ויסתמום פלשתים . . שמות כשמת אשר קרא להן אביו

以撒 (יצחק) 重新挖开了非利士人堵塞的井；这些井是亚伯拉罕 (אברהם) 在世时挖的。他又给这些井起了父亲曾起过的名字；这里的教训在于“名字”一词的拼写。

בראשית כ"ו:18

וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֵת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתָּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָקֹחַ שְׁמוֹת כְּשִׁמְתֹּת אֲשֶׁר־קָרָא לָקֹחַ אָבִיו:

And Isaac digged again the wells of water, which they had digged in the days of Abraham his father; for the Philistines had stopped them after the death of Abraham; and he called their names after the names by which his father had called them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 注释

בראשית כו, יח.

24 לא נפסק עוד נביעתם

注释指出，“它们的涌流”指亚伯拉罕的慈爱之水的涌流，正如Torah Chaim明确所说。

KEHOT 注释

והכוונה ב "נביעתם" היא — לנביעת מי החסדים דאברהם כמפורש בתו"ח פ"ז — לקו"ש חט"ו ע' 120 הערה 21. בלקו"ת ואתחנן ה, א מציין לכאן.

25 לפי שע"י . . מלא בוי"ו

手稿异文：手稿260中没有从“因为经由”至“全字，带有”这一段文字。

KEHOT 注释

בכת"י 260 ליתא.

26 ויש לחיצונים יניקה מהם

同一段文字解释了外在势力为何能够从亚伯拉罕的井中汲取滋养：外壳的轻浮与神圣的爱相对，是其相应的一面；因此亚伯拉罕去世后，外壳便能从这种爱中得到滋养，但它没有任何相应的一面能够抵挡以撒的敬畏。

KEHOT 注释

ראה גם לקו"ת ואתחנן ה, א.

27 ע"פ ששת ימים תאכל מצות

那篇关于“你要吃六日无酵饼”的 maamar，探讨为何要吃六日无酵饼，并将此与第七日的“集会”联系起来；括号中所指的就是这篇 maamar。

KEHOT 注释

ראה לקו"ת פ' צו יג, ב.

28 ששת ימים תאכל מצות

关于六日吃无酵饼 (מצות, matzos) 的经文；其拼写中带有字母 v (vav)，另一处曾沿着类似思路讨论过这一点。

דברים ט"ז:ח:Deuteronomy 16:8

שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצֹּת וּבָיֹום הַשְּׁבִיעִי עֲצַרְתָּ לָּהּ אֱלֹקֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה:

Six days thou shalt eat unleavened bread; and on the seventh day shall be a solemn assembly to the L-RD thy G-d; thou shalt do no work therein.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

29 וליע"ל . . כי אתה אבינו

先知的祷告中，百姓对ה'说：“因为你是我们的父亲；亚伯拉罕不认识我们，以色列也不承认我们。”《Gemara》(גמרא) (Shabbos 89b) 将“你是我们的父亲”这句话解释为指向未来时代的以撒；本篇 מאמר将它解读为：届时以撒的层面将显露出来。

ישעיהו ס"ג:ט"ז:Isaiah 63:16

כִּי־אַתָּה אָבִינוּ כִּי אַבְרָהָם לֹא יָדַעְנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִכְרְנוּ אַתָּה ה' אָבִינוּ גִּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ:

For Thou art our Father; for Abraham knoweth us not, and Israel doth not acknowledge us; Thou, O L-RD, art our Father, Our Redeemer from everlasting is Thy name.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

שבת פ"ט בבב Shabbat 89b

KEHOT 注释

ישע"י סג, טז. ראה שבת פט, ב.

30 אברהם אברהם

捆绑以撒时，ה'的天使从天上呼唤：“亚伯拉罕，亚伯拉罕”，以阻止他。本篇讲论 (מאמר, maamar) 将这个重复的名字解读为亚伯拉罕引下降临的两个阶段：进入流溢界

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)
KEHOT 注释

בראשית כב, ט.

39

ופחד יצחק ה' לי

雅各（יעקב）说，亚伯拉罕的 ה' 和以撒所敬畏的那一位都与他同在。

בראשית ל"א:מ"ב Genesis 31:42

לולי אלקי אבי אלקי אברהם ופחד יצחק היה לי פי עתה ריקם שלחתי את עיני ואת ימיני כפי ראיה אלקים ויוכח אמי:

Except the G-d of my father, the G-d of Abraham, and the Fear of Isaac, had been on my side, surely now hadst thou sent me away empty. G-d hath seen mine affliction and the labour of my hands, and gave judgment yesternight.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)
KEHOT 注释

בראשית לא, מב.

40

יעקב ה' בחור שבאבות

米德拉什称雅各为列祖中最卓越者。

בראשית רבה ע"ו:א' Bereshit Rabbah 76:1

... שני בני אדם הבטיחן הקב"ה ונתיירא: הבחור שבאבות והבחור שבנביאים. הבחור שבאבות, זה יעקב, שנאמר (שם קלח): כי יעקב בחר לו יה. ואמר לו הקדוש ברוך הוא: והנה אנכי עמך ובסוף נתיירא, שנאמר: ויירא יעקב! הבחור שבנביאים, זה משה, שנאמר (שם קו): לולי משה בחירו. ואמר לו הקב"ה כי אהיה עמך, ולבסוף נתיירא, (במדבר כא): ויאמר ה' אל משה אל תירא אותו, אינו אומר אל תירא אותו, אלא למי שנתיירא. ר' ברכיה ור' חלבו, בשם ר' שמואל בר נחמן, משם ר' נתן: ראויים היו ישראל כלייה בימי המן, אלולי ...

"Jacob was very frightened and distressed. He divided the people who were with him, and the flocks, and the cattle, and the camels, into two camps" (Genesis 32:8). "Jacob was very frightened and distressed" – Rabbi Pinhas in the name of Rabbi Reuven: The Holy One blessed be He made a promise to two people, but they were afraid; the chosen of the patriarchs, and the chosen of the prophets. The chosen of the patriarchs – this is Jacob, as it is stated: "For the L-rd has chosen Jacob for ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) · The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

Zohar I, 119b זח"א קיט, בא

Zohar II, 23a זח"ב כג, א

Zohar III, 99b זח"ג צט, בא

KEHOT 注释

ב"ר עו, א. זח"א קיט, ב. קסג, ב. קעא, ב. רז, א. זח"ב כג, א. ראה זח"ג צט, ב: יצחק תושבחתו דאבהן. ע"ח שער לח (שער לאה ורחל) פ"ב. לקו"ת להאריז"ל תולדות כז, כה. לקו"ש ח"ג ע' 832 הערה 11.

41

יעקב היה בחור שבאבות

《Zohar》中另一处论述；Kehot注释引用此处，以说明雅各是列祖中最卓越者。

ספר הזהר, ויצא ל"ח שמ"ז-שנ"ט Zohar, Vayetzei 38:347-359

So Jacob, in his desire to put himself right with that grade, "set the rods", that is, he removed all the influences of

severity and force symbolised by the rods, and "placed them in the gutters", to wit, those four gutters i.e. the four Hayyoth, v. Ezek. 1, 5. that stand underneath "the well, which the princes digged" (Num. 21, 18), the well which was filled from those supernal rivers and fountains; for when water comes forth out of that sacred well, these four receive the whole of it, they being ...

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

42

יעקב היה בחור שבאבות

阿里扎尔（האריז"ל）关于利亚（לאה）和拉结（רחל）的论述；Kehot注释引用此处，说明雅各在列祖中的地位。

עץ חיים ל"ח:ב' Sefer Etz Chaim 38:2

... ונחזור לענין כי זש"ה ויאהב יעקב את רחל כי היה אוהב ז"א את רחל יותר מלאה כי לזו נתן מוחין ממש ולזו הארה בעלמא ואע"פ שכפי האמת אם הכתוב מדבר בז"א הול"ל ויאהב ישראל את רחל כי ז"א הוא ישראל ואינו יעקב כנ"ל במקומו אבל הוא במה שנתבאר סבה אל משארז"ל כי יעקב הוא בחיר שבאבות. והטעם הוא כי בתחלה היה יעקב בסוד יעקב הנעשה מאחורי אבא כנ"ל שהם אחוריים דאבא שהוא עליון מאד ולא די זה אלא שאח"כ ע"י מעשיו עלה עוד ונמשך לו נשמה מן ז"א ממש ...

Sefer Etz Chaim (Public Domain)

43

מברית מן הקצה

《Zohar》将中央横木与雅各联系起来，称雅各为中线。

Zohar III, 186a זח"ג קפו, א

Zohar II, 175b זח"ב קעה, בא

KEHOT 注释

זח"ג קפו, א. ראה זח"ב קעה, ב.

44

מברית מן הקצה

会幕的中央横木从一端贯通至另一端；雅各被比作这根横木，因为他连接两个极端。

שמות כ"ו:ח"ה Exodus 26:28

והגריט התיכן בתוך הקרשים מברית מן הקצה אל הקצה:

and the middle bar in the midst of the boards, which shall pass through from end to end.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第7段

45

כי אתה אבינו

“因为你是我们的父”这句话，在未来应用于以撒（יצחק）。

ישעיהו ס"ג:ט"ז Isaiah 63:16

כִּי־אַתָּה אֲבִינוּ כִּי אֲבִרְהָם לֹא יָדַעְנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יִכְרְנוּ אֶתָּה ה' אֲבִינוּ גִּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ:

For Thou art our Father; for Abraham knoweth us not, and Israel doth not acknowledge us; Thou, O L-RD, art our Father, Our Redeemer from everlasting is Thy name.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

关于本版

This edition contains the Hebrew text, the English translation, our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引文出处 (经 Sefaria) : Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Constantinople, 1740 (CC-BY-NC); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Wikisource Bereshit Rabbah (CC-BY-SA); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Sefer Etz Chaim (Public Domain); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文译文和讲解: 由 AI 协助为 likuteitorah.com 编写 (openai/gpt-6-luna-pro:batch), 并对照希伯来文和 Sefaria 核查; 尚未经人工编辑审核。重要内容请对照希伯来文核实。

雷贝曾要求在该周内学习本周帕拉沙的迈玛尔, 即「哈西德帕拉沙」, 并分七天学完 (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309)。为何要学习, 以及雷贝的祝福: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免费、非商业项目; 本站内容均不出售。与 Kehot、Sefaria 或卢巴维奇图书馆均无隶属关系。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hans/torah-ohr/toldos/1/

谨以此纪念

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父亲, Reb Levi Yitzchok